

Vážení pedagogové,

metodické listy k inscenacím, které pro Vás připravili lektoři Divadla Polárka, by Vám měly sloužit jako inspirace pro přípravu žáků/studentů na zhlédnutí a následnou reflexi divadelního představení.

Cílem těchto materiálů je budovat a prohlubovat u našich mladých diváků vztah k divadlu a umění vůbec, podpořit jejich kreativitu, schopnost analyzovat použité prostředky a pomoci jim vytvářet si svébytný názor na divadlo.

Metodické listy jsou vždy sestaveny tak, aby se daly realizovat v prostorách školní třídy a v kolektivu dětí/studentů bez dosavadních zkušeností s dramatickou výchovou či divadlem.

Aktivity na sebe logicky navazují a směřují k určitému celku, je však jen na Vás, jak s nimi budete nakládat: jednotlivé aktivity mohou být realizovány samostatně, či mohou být poupraveny s ohledem na Vaše možnosti a potřeby.

Přestože jsou cíle metodických listů a workshopů k představením nabízených divadlem podobné, jednotlivé aktivity se liší, proto je možné absolvovat oboje.

Věříme, že investovaný čas do kvalitní přípravy na návštěvu divadla a jeho následná reflexe vytvoří dětem/dospívajícím intenzivnější a hlubší zážitek z představení a může zajímavě obohatit nejen jedince, ale i celý třídní kolektiv.

O inscenaci

Inscenace *Gorila a já* je punkovým muzikálem, a není to hudba, co je tu punkové. Vypráví příběh devítileté holčičky Jonny [jony], kterou si z dětského domova Vratíč adoptuje Gorila a odveze si ji do svého domku uprostřed sběrného dvora. Od počátečního strachu, přes stud a zlost se Jonna s nemotorným, špinavým, ale citlivým stvořením sbližuje. Postupně přehodnocuje svůj ideál krásné blondaté maminky i čisté domácnosti a uvědomuje si, že doma může být kdekoliv, kde ji má někdo rád.

Celým příběhem provází živá kapela dětí ulice, těch, kteří neměli to štěstí, že by si pro ně nějaká maminka vůbec přijela.

Inscenace Divadla Polárka je adaptací knížky známé současné Švédské autorky Fridy Nilsson.

Tento materiál se skládá ze dvou částí: aktivity předcházející návštěvě divadelního představení a aktivity po zhlédnutí divadelního představení. Každá z částí má časovou dotaci přibližně jednu vyučovací hodinu. Avšak při delších diskuzích či hlubšímu rozvíjení témat mohou aktivity trvat i déle.

Vzhledem k námětu a tématu inscenace doporučujeme program zařadit do hodiny českého jazyka, prvouky či vlastivědy.

RVP: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova

Aktivity PO návštěvě představení

Cíle: reflektovat divadelní zážitek
učit se společně pojmenovávat pocity
rozvíjet kreativitu
informovat žáky*ňe o formách náhradní výchovy
vést žáky*ňe k hledání souvislostí mezi fikčními fenomény a jejich žitou zkušeností

1

REFLEXE V POHYBU (10 minut)

Po návratu z divadla se při dalším společném setkání vrátíme k viděnému představení a reflektujeme si divácké zážitky. Do prostoru třídy na podlahu rozmístíme emoční karty nebo smačlíky s různými výrazy. Pojmenováváme situace z představení a každý žák*yně se pak postaví tak, aby to nejlépe odpovídalo emoci, kterou v něm/ní tato situace vyvolala. Na základě jejich rozhodnutí můžeme dále vést diskuzi.

Možné situace k reflexi: Lisa chce Jonně ostříhat vlasy; do Vratiče přijela Gorila; příjezd do nového domova ve sběrném dvoře; Gorila s holčičkou na nákupech; Gorila s holčičkou v restauraci; Jonna jezdí na kole; Jonna řídí auto; Gorila a Jonna pozorují Opičí hvězdu; Jonna zpět v domově; polštářová bitva;...

2

A JSME DOMA! (15 minut)

Pomalou větu za větou čteme popis Gorilího příbytku z knížky Fridy Nilsson. Žáci*kyně si prostor rovnou v hrubých obrysech zakreslují. Vzniknou tak náčrty prostoru, jehož detaily mohou děti dokončit později. Poté se pokusíme společně rozpomenout na scénografii k představení v Divadle Polárka (můžeme k tomu využít i fotografie z Přílohy 1) a hledat podobnosti i odlišnosti. Jak by vypadala scénografie, kdyby ji navrhovali vaši žáci*kyně? Rozpracování podrobností k vlastním scénografickým návrhům lze rozvinout i na celou hodinu.

Text k předčítání:

1. Gorilin domov sestával z jediné velké místnosti. Na zemi ležel ohromný turecký koberec.
2. V jednom rohu stála na čtyřech chatrných nožkách proleželá postel.
3. Vedle ní jsem zahlédla několik polic nacpaných k prasknutí knihami a u postele byly další hromady knih.
4. Poblíž políček se rozvaloval baculatý kožený ušák, a byl tu i zadní vchod.
5. Na druhém konci místnosti měla Gorila kuchyni. Stál v ní starý sporák, komín se ztrácel ve střeše.
6. Sporák byl plný neumytého nádobí – bez ladu a skladu se na něm povalovaly kastrolы od omáčky, hrnce, naběračky, mrkve, pánve a několik květináčů s růžovými pelargoniemi.
7. Na jídelním stole trůnily dveře od auta se staženým okénkem.
8. O kus dál stála ohromná dřevěná židle, červená, s odřeným sedadlem, a druhá menší, zelená jako paprika, která byla čerstvě natřená.
9. Na kuchyňské lince trůnila televize s prasklou obrazovkou a vysavač s ulomenými kolečky.

3

DĚTI V SYSTÉMU (10 minut)

V beletrii či filmech se děti často mohou setkat s demonizovaným ztvárněním sirotčinců. V tomto cvičení jde o to, uvést dětské představy na pravou míru. Vysvětlit, že pro některé děti je to často jediná a nejlepší možnost, že se v těchto zařízeních lidé snaží dětem především pomoci a týrání tu není normalizované.

Podle ročníku a vyspělosti třídy vybereme jednu z možností, jak žákům*yním krátce představit prostředí dětského domova:

1. DEJME DĚTEM ŠANCI o.p.s. pořádala v letech 2012 a 2016 literární soutěž. Vyšší ročníky tak můžeme seznámit s částmi příběhů, které napsaly samy děti z dětských domovů. Rozmístíme úryvky příběhů (viz Příloha 2) po třídě na čtyři stanoviště a každý si může vybrat, který si půjde přečíst. Následně si lze vzájemně vyprávět o tom, co jsme se dočetli, co v nás rezonuje.
2. Mladším ročníkům podobným způsobem nabídneme 4 úryvky z různých beletristických knih, které jsou také z prostředí dětského domova (viz Příloha 3).

4

V ANTIKVARIÁTU (10 minut)

„Máte svá oblíbená místa, jako měla Gorila antikvariát? Jak to v takovém antikvariátu vypadá? A pamatujete si, která kniha byla Gorilina oblíbená? Která je ta vaše a proč?“

„Zkuste si vzpomenout na tu ideální maminku, kterou jsme si před představením vymýšleli. V čem vaše maminka není ideální, ale máte ji právě takovou rádi?“

To jsou otázky do volné diskuze, které můžeme ve třídě na závěr se žáky*němi otevřít.